

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 120. ISTUNGJÄRK 7.–8. DETSEMBRIL 2016

Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Komisjoni 2017. aasta tööprogramm“

(2017/C 185/01)

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse

- Euroopa Komisjoni 25. oktoobri 2016. aasta teatist 2017. aasta tööprogrammi kohta;
  - komitee 4. juuni 2015. aasta resolutsiooni komitee prioriteetide kohta aastatel 2015–2020 ja 15. juuni 2016. aasta resolutsiooni panuse kohta Euroopa Komisjoni 2017. aasta tööprogrammi;
  - 2012. aasta veebruaris Euroopa Komisjoniga allkirjastatud koostööprotokoll;
1. märgib murega, et 60 aastat pärast asutamist on Euroopa Liit sügavas kriisis ja usk Euroopa projekti jätkuvalt nõrk, ning tõdeb, et EL vajab uuendamist. Samal ajal toonitab komitee, et aasta-aastalt on ELi kodanikud pidanud kohalikku ja piirkondlikku tasandit kõigist ELi valitsustasanditest kõige usaldusväärsemaks. Seepärast osaleb komitee kodanikudialoogides, millest kohapealsetest vajadustest ja eripärast tulenevatel teemadel võtavad aktiivselt osa kohaliku ja piirkondliku tasandi juhid, ja annab sellega panuse Euroopa üle järelemõtlemisse;
  2. nõustub komisjoniga, et peamised ELi ees seisvad probleemid on järgmised:
    - muuta majanduse elavnemine uute jätkusuutlike töökohtade loomiseks ja ebavõrdsuse vähendamiseks,
    - luua Euroopa solidaarsusmehhanismid, iseäranis seoses rände haldamisega,
    - kindlustada rahu ja stabiilsus üha tormilisemas maailmas ja tagada, et liit on valmis toime tulema kõrgendatud terroriohuga,
    - täita Pariisi lepingus antud lubadused ning tagada kaugeleulatuv ja tasakaalustatud kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise poliitika,
    - Ühendkuningriigi referendumi tagajärgedega seonduv ebakindlus;
  3. jagab küll komisjoni veendumust, et need probleemid nõuavad alt-üles, kodanikualgatuslikku ja mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi, ent rõhutab, et ELi tegevus peab keskenduma kodanikuaktiivsuse edendamisele;

4. rõhutab vajadust kaasata kohalikud ja piirkondlikud valitsused **Euroopa tulevikku käsitleva valge raamatu** ettevalmistamisse ning ärgitab komisjoni komitee selleteemalisi arvamusi arvesse võtma ja kaasama komitee konsulteerimisetappi;

Töökohad, majanduskasv, investeeringud ja ühtekuuluvuspoliitika

5. peab kahetsusväärseks, et tööprogrammis pööratakse vähe tähelepanu **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF)** olulisele rollile kõigi Euroopa kodanike ja piirkondadeni jõudmises, ühtekuuluvuse tugevdamises, innovatsiooni edendamises ja tõelise Euroopa solidaarsuse väljendamises ELi kui terviku harmooniliseks arenguks. Komitee kutsub komisjoni üles valmistama ette ühtekuuluvuspoliitika tulevikku pärast 2020. aastat, sest see on ELi peamine investeerimispoliitika ja selle aluseks tuleb võtta kohapõhine lähenemisviis ja ajakohastatud territoriaalne visioon. Samal ajal julgustab komitee komisjoni jätkama pingutusi ESIFI menetluste parandamiseks ja lihtsustamiseks eesmärgiga vähendada bürokraatiat ja aidata suurendada vahendite ärakasutamist;

6. kordab oma nõudmist mitte arvestada liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste avaliku sektori kulutusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaasrahastamisel stabiilsuse ja kasvu paktis määratletud struktuuriliste kulutuste hulka, sest selliste investeeringute kaudu toetatakse ELi prioriteete ja neil on täiendav võimendav mõju Euroopa majanduskasvule;

7. tervitab **Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI)** väljapakutud laiendamist nii kestvuse kui ka finantsvõimekuse osas, ent märgib, et see teadaanne tehti ilma ulatusliku mõjuhindangu või sõltumatu hindamiseta enne komisjoni ettepaneku esitamist. Komitee rõhutab vajadust jätkata sünergia edasiarendamist EFSI ja teiste ELi rahastute, iseäranis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel, ning menetluste lihtsustamist, et vähendada bürokraatiat ja aidata suurendada ELi rahastute kasutamist. Komitee toonitab, et tugevdada tuleb ka investeerimiskava kolmandat sammast. Ta kutsub komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka üles suurendama jõupingutusi, et tõsta kohapeal teadlikkust, käsitleda EFSI geograafilist tasakaalustamatust eesmärgiga võimaldada ühtekuuluvuspoliitika meetmete ühtset kavandamist silmas pidades investeeringute maksimaalset integreeritust ja koostoimet ning teha avalikult kättesaadavaks detailiderohkem teave EFSI poolt rahastatavate projektide kohta, rõhutades eriti nende projektide täiendavust;

8. võtab endale kohustuse anda varases etapis panus arutellu tulevase **2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku**, sealhulgas omavahendite reformi ettepaneku üle;

9. kutsub üles võtma kiiresti vastu **koondmääruse**, pidades silmas praegusse programmitöö perioodi juba hõlmatud ESIFI programmide mõju suurendamist ja paremat kasutamist;

10. toonitab vajadust **ELi linnade tegevuskava** rakendamise järelevalve järele ja rõhutab, et on oluline integreerida linnamööde teistesse ELi poliitikavaldkondadesse. Seoses sellega kordab komitee oma taotlust koostada ELi linnade tegevuskava käsitlev valge raamat;

11. kordab oma üleskutset luua Euroopa majutuse tegevuskava, mis tegeleks seni killustunud lähenemisviisiga majutusele horisontaalselt selliste valdkondlike poliitikameetmete abil nagu linnade tegevuskava, säästev areng, ühtekuuluvuspoliitika, konkurentsipoliitika või sotsiaalsed algatused, näiteks Euroopa sotsiaalõiguste sammas;

12. rõhutab vajadust võtta vastu tegevusjuhend kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamiseks **2017. aasta Euroopa poolaastasse** ning kutsub üles täiendama iga-aastast majanduskasvu analüüsi territoriaalse analüüsiga, sh eraldi territoriaalse peatükiga riikide aruannetes, ja esitama liikmesriikidele suunised kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamiseks riiklike reformikavade koostamisse;

13. toetab komisjoni jätkuvat keskendumist investeeringutele, iseäranis määrates kindlaks meetmed investeeringute hoogustamiseks Euroopa poolaasta raames. Seoses sellega juhib komitee tähelepanu **oma Bratislava deklaratsioonile „Investeeringud, mis ühendavad“**, milles toonitatakse, et investeeringutest lähtuva kohaliku ja piirkondliku majanduskasvu aluseks peavad olema territoriaalsed arengustrateegiad, ja rõhutatakse, kui oluline on, et riigielarvest toetatavad kvaliteetsed investeeringud mõjuksid koostoimes muude rahastamisallikatega kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil;

14. tervitab komisjoni kavatsust jätkata tööd **säästva arengu eesmärkide** saavutamiseks ja rõhutab, et Euroopa vajab pikaajalist strateegiat aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamiseks, mis annaks Euroopa poolaastale suuna. Asjaomane strateegia peaks tuginema strateegia „Euroopa 2020“ vahekokkuvõttele;

15. tervitab komisjoni keskendumist noorte tööpuudusele, tugevdades **ELi noortegarantiid** ja **noorte tööhõive algatust** ning käivitades **Euroopa solidaarsuskorpuse**, millele võiks kasuks tulla kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, noorteorganisatsioonide ja üldiselt kodanikuühiskonna varane, proaktiivne ja usutav osalemine;

16. avaldab kahetsust algatuste puudumise pärast pikaajalise töötusega tegelemiseks ja samuti selleks, et hinnata Euroopa töötuskindlustuse kavasad, mis täiendaksid riiklikke kavasad tõsise tsüklilise majanduslanguse puhul ja aitaksid ennetada asümmeetrilise šoki muutumist struktuuriliseks halvemuseks kogu Euroopa jaoks;

17. palub **Euroopa uues oskuste tegevuskavas** arvesse võtta kohalikke ja piirkondlikke tugevusi ja väljakutseid, sh kohalike ja piirkondlike tööturgude erisuguseid vajadusi, ning jääb ootama tööd praktika kvaliteediraamistiku ja ettepanekuga praktikantide suurema liikuvuse kohta;

18. ootab komisjoni ettepanekut, milles käsitletak paremini töö- ja eraelu ühitamise väljakutseid, iseäranis seoses naiste tööturul osalemisega;

19. kavatseb **Euroopa kultuuripärandi aasta 2018** eel keskenduda kultuurile ja kultuuripärandile ning ELi rahvusvahelistele kultuurisuhetele, mis on üliolulised osised Euroopa identiteedi tugevdamiseks ning Euroopa põhiväärtuste, sotsiaalse kaasatuse, innovatsiooni ja kultuuridevahelise dialoogi, aga ka kultuuri- ja pärimusturismi edendamiseks;

20. toonitab vajadust käsitada „**Horisont 2020**“ **vahehindamist** ja peatset konsultatsiooni uue teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi teemal ühe orgaanilise protsessina, mis peab käsitlema innovatsioonilõhet Euroopas. Komitee teatab, et esitab õigeaegselt panuse 2017. aastaks kavandatud **biomajanduse tegevuskava** läbivaatamisse;

Majandus- ja rahaliit

21. märgib, et **Euroopa tulevikku käsitlev valge** raamat hõlmab ka ettepanekuid majandus- ja rahaliidu tuleviku kohta, ja tervitaks reforme, mis suurendavad majandus- ja rahaliidu juhtimise demokraatliku legitiimsust;

22. rõhutab, et **majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme** parandamiseks on äärmiselt oluline tegeleda sotsiaalsete ja ka piirkondlike erinevustega. Komitee tervitab komisjoni kavatsust esitada ettepanek Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, kehtestades põhimõtted sellise liidu jaoks, mis tugineb sotsiaalsele õiglusele ning järgib subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;

23. tervitab **stabiilsuse ja kasvu pakti** kavandatavat **läbivaatamist**, ent ärgitab komisjoni arvestama vajadust muuta pakt majanduskasvu soosivamaks, pidades iseäranis silmas majanduskasvu soodustavaid investeeringuid. Komitee kordab oma varasemat üleskutset hinnata täies ulatuses **Euroopa statistikaeeskirjade** territoriaalset mõju avaliku sektori investeeringutele;

Energialiit ja kliimapoliitika

24. tervitab komisjoni võetud kohustust edendada laiaulatusliku energialiidu poliitika raames **energiatõhusust** ja **taastuvenergiat**, ühendades selle usaldusväärsete **juhtimiseeskirjade**, asjakohaste innovatsiooni toetavate meetmete ja Euroopa elektrituru ülesehituse läbivaatamise ning energiataristu parandamisega, et tagada piirkondadevahelised ja piiriülesed ühendused ja toetus energiasüsteemide detsentraliseerimisele sammuna jätkusuutliku ja paindliku energia siseturu suunas;

25. soovib iseäranis, et ELi poliitika elektrituru ülesehituse ja taastuvenergia valdkonnas oleks koordineeritud ja tasakaalustatud, võttes nõuetekohaselt arvesse kohalikke ja piirkondlikke muresid, nagu väikesemahuliste energiatarnijate ligipääs võrgule jaotusvõrkude tasandil;

26. toetab **Pariisi kokkuleppe** rakendamist ja juhib tähelepanu sellele, et lõhe ületamiseks riikide võetud kohustuste ja jõupingutuste vahel, mis on vajalikud temperatuuri tõusu piiramiseks nii, et see jääks tunduvalt alla 2 °C, tuleb linnade ja piirkondade püüdlused hõlmata riiklikesse kohustustesse, samuti on tarvis nii horisontaalset kui ka vertikaalset koordineerimist, sh ELi ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni tasemel. Seepärast kutsub komitee komisjoni üles toetama komitee taotlust lisada see aspekt riiklikult kindlaks määratud kohustusesse, et parandada valitsusväliste osalejate kliimateemalisse platvormi (NAZCA) institutsionaliseerimist ja kliimakaitstjate (*Climate Champions*) tööd ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadi raames ning lihtsustada kogemuste vahetamist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Samuti kutsub komitee komisjoni üles julgustama teadusuuringute projekte linnade, piirkondade ja kliimamuutuste alal, et anda panus valitsustevahelise kliimamuutuste rühma edasisse töösse;

27. kutsub Euroopa Komisjoni üles tegema koostööd Euroopa Regioonide Komiteega, et arendada välja piirkondlikult ja kohalikult kindlaks määratud panuse kontseptsioon, et innustada piirkondliku ja kohaliku tasandi meetmeid Pariisis COP21-l kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks;

28. kutsub komisjoni üles ajakohastama oma **kliima- ja energiaeesmärke**, et jõuda 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseni 50 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes, ja hõlmama kohanemismeetmed kõigil tasanditel poliitikameetmetesse ja rahastamisse. Komisjon peaks toetama vabatahtlikke algatusi, mis edendavad linnades ja piirkondades üleminekut vähesele süsinikukasutusele ja nende vastupanuvõimeliseks muutumist. Komisjoni hindamisruandes **kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia** kohta tuleb selgitada linnade ja piirkondade mõjuvõimu suurendamist;

Säästev areng

29. innustab komisjoni toetama **katastroofiohu vähendamise strateegiate** rakendamist linnades ja piirkondades, iseäranis piirialadel, ja tagama, et ELi investeeringud toetavad katastroofiohu vähendamise standardeid;

30. tervitab **ELi toidujäätmete ja toidukadude platvormi** käivitamist ning kutsub komisjoni üles võtma meetmeid toidu raiskamise valdkonnas, seades ambitsioonika toidujäätmete vähendamise eesmärgi. See tuleks lisada kogu ELi hõlmavate jätkusuutlike toidusüsteemide strateegiasse, mis hõlmaks bioloogilise mitmekesisuse kaitse, keskkonna-, tervise-, kaubandus-, ressursside ja maakasutuse aspekte ning toidu sotsiaalset ja kultuurilist väärtust;

31. kutsub komisjoni üles kaaluma **ringmajanduse tegevuskava elluviimisel** komitee soovitusi ja esitama 2017. aasta alguses ettepaneku **joogiveedirektiivi** läbivaatamise kohta, ettepaneku võtta vastu määrus korduskasutatava vee kvaliteedi miinimumnõuete kohta ning plasti kasutamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu strateegia, milles tuleks kehtestada selged ja kaugeleulatuvad eesmärgid plastjäätmete kuhjumise ja leostumise osas. Komitee kutsub komisjoni üles esitama täiendavaid algatusi seoses ehitus- ja lammutussektori, ökodisaini eeskirjade ja ringlussevõetud tooraine, materjalide ja komponentide kasutamisega;

32. on valmis ja soovib keskkonnavalase koostöö tehnilise platvormi kaudu tugevdada koostööd komisjoniga **Euroopa Liidu seitsmenda keskkonnavalase tegevusprogrammi (2014–2020)** neljanda prioriteetse eesmärgi kauaoodatud meetmete alal. Komitee kahetseb, et 2017. aastaks kavandatud algatused ei ole seadusandlikud, ja kordab oma üleskutset esitada ettepanek võtta vastu ELi direktiiv, millega kehtestatakse vastavuse tagamise sätted ELi keskkonnavalases õigustikus, ja uus direktiiv keskkonnavalasjades kohtu poole pöördumise kohta;

33. kordab kooskõlas hiljutise Corki deklaratsiooni versiooniga 2.0 taotlust koostada **maapiirkondi käsitlev valge raamat**, mis toimiks 2020. aasta järgse maaelu arengu poliitika lähtepunktina, ja kutsub üles võtma praktilisi meetmeid, et hinnata ELi poliitikavaldkondade kooskõla maapiirkondade huvidega, arvestades et maapiirkonnad on sageli jäänud tähelepanuta ja nendega pole peamistes poliitika arengusuundades arvestatud;

34. rõhutab seoses ettevalmistustega 2020. aasta järgseks ÜPPks tihedaid seoseid maaelu arengu ja põllumajanduse vahel ning kutsub seetõttu üles võtma toetusmeetmeid põllumajanduslike pereettevõtete heaks, eelkõige põllumajandustoodete hinnavolatiilsuse leevendamiseks;

35. jätkab tööd **ookeanide säästva majandamise** nimel Euroopa ranniku- ja merepiirkondade ning nende mere- ja merendusmajanduse hüvanguks. Meremajanduse kasvu ja töökohtade loomise eesmärgil teeb komitee tihedat koostööd piirkondade ja kõigi sidusrühmadega seoses haldamise ja suutlikkuse suurendamisega, toidutootmisahela väljakutsete käsitlemisega, keskkonnale ebaseadusliku kalapüügi ja reostumise tõttu avalduva surve vähendamisega ning merealaste teadmiste, teadustöö ja innovatsiooniga;

36. kahetseb, et komisjoni 2017. aasta tööprogrammis ei pöörata piisavalt tähelepanu **tervishoiule**, kuigi komisjon peaks toetama liikmesriikide ja piirkondade püüdlusi parandada ennetamist, reformida ja optimeerida oma tervishoiusüsteeme, iseäranis **e-tervise lahenduste** abil, ja töötada välja laiaulatuslikud demograafiastrateegiad;

Ühtse turu strateegia, VKEd, tööstus, konkurents ja digitaalne ühtne turg

37. tervitab komisjoni kavatsust esitada meetmed **kaupade ühtse turu** tugevdamiseks, iseäranis seoses vastastikuse tunnustamise ja nõuetele mittevastavate toodetega, ning toonitab vajadust jätkata tööd teenuste ühtse turu lõpuleviimisel, mis on õigustatud ühtse turu strateegia oluline element;

38. kordab oma üleskutset lisada Euroopa poolaastasse ühtse turu sammas koos korrapärase järelevalve ja hindamise süsteemiga;

39. märgib komisjoni kavatsust kaitsta Euroopa tööstust ja toonitab, et **Euroopa tööstuse konkurentsivõime** sõltub ka konkurentsivõimelisest tarneahelast ja et kaubanduspoliitikal on seoses sellega tähtis roll;

40. rõhutab, et on oluline luua arukas reguleerimine ja vähendada VKEde halduskoormust, iseäranis **õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi REFIT** edasise tugevdamise kaudu ja tagades, et eeskirjade kujundamisel võetakse süstemaatiliselt arvesse nende mõju VKEdele;

41. avaldab toetust **linnade foorumi** loomisele **jagamismajanduse kohta**, milles komitee oleks üks peamisi sidusrühmi. Samal ajal märgib komitee kahetsusega, et ei ole esitatud ühtki ettepanekut õiguste kaitseks digiteerimisest tulenevate uute tööhõivevormide puhul;

42. rõhutab vajadust vaadata läbi **üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitlev otsus ja raamistik** ning kutsub komisjoni üles algatama 2017. aastal avaliku konsulteerimise, et anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimalus tutvustada oma vaatenurka raskustele, mida nad kogevad üldist majandushuvi pakkuvate teenuste rahastamisel seoses riigiabi kontrollimisega;

43. rõhutab, kui oluline roll on tõhusal hankesüsteemil kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkuses saavutada ELi investimiseesmärgid, ja kutsub komisjoni üles osutama abi **riigihangete direktiivide** täieliku rakendamise tagamiseks ning hindama riigihangete direktiivide kohaldamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisvaid raskusi;

44. kordab oma üleskutset uuendada **Euroopa turismistrateegiat** konkreetselt ELi-sisesele turismile eraldatud eelarverea raames ja innustab nii komisjoni kui ka liikmesriike hõlbustama väikeste ja keskmise suurusega turismiettevõtjate juurdepääsu rahastamisega;

45. tervitab komisjoni püüdeid viia digitaalse ühtse turu strateegia rakendamine lõpule, sh e-riigihangete abil, ja annab oma panuse asjaloodud ühise **osaluspõhise lairibaühenduse platvormi** kaudu. Komitee rõhutab vajadust, et kõik Euroopa piirkonnad saaksid tänu juurdepääsule ülikiirele lairibaühendusele digitaalsest ühtsest turust kasu;

Õigus, julgeolek, põhiõigused ja ränne

46. toonitab, et **ränne** on keerukas ja mitmetasandiline protsess, milles olulist rolli täidavad päritolu- ja sihtriigid, -piirkonnad ja -linnad. On oluline elavdada dialoogi ja tugevdada koostööd liikmesriikide ja nii ELi kui ka rändajate päritolu- ja transiidiriikide institutsioonide ning nende vastavate kohalike ja piirkondlike tasandite vahel;

47. kutsub seepärast komisjoni üles võtma arvesse komitee soovitusi pagulaste kaitsmise kohta nende päritoluriikides ja uue partnerluslepingute raamistiku kohta;

48. kutsub üles toetama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi **Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformi** elluviimisel ja teiste **Euroopa rände tegevuskava** alusel väljatöötatud ELi vahendite rakendamisel, nt seaduslikku rännet puudutavad läbivaadatud sätted ja integreerimise tegevuskava. Komitee palub, et komisjon hõlmaks komitee soovitusel rändajate integreerimise kohta oma Euroopa rände tegevuskava vahekokkuvõttesse. Komitee juhib tähelepanu sellele, et integratsioon on protsess, mis põhineb nii õigustel kui ka kohustustel;

49. tunneb muret raskuste pärast, mis seonduvad **saatjata alaealiste** kontrollimise ning riskiga, et neist võivad saada inimkaubanduse ja ärakasutamise ohvrid. Komitee kutsub tungivalt üles rakendada nii alaealistele endile kui ka nende vastuvõtmisega tegelevatele kohalikele ja piirkondlikele asutustele suunatud integratsiooni- ja koolitusprogramme ning kaasama kogukondi, mille liikmed on pärit alaealiste päritoluriikidest ja elavad juba vastuvõtvast riigis, et tagada alaealistele võimalus elada ajutiselt kasuperedes või nõuetekohaselt varustatud rajatistes, kus on võimalik toetada nende sotsiaalset, emotsionaalset ja kognitiivset arengut;

50. kutsub komisjoni üles andma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele spetsiifilist ja praktilist teavet **rändajate vastuvõtmise ja integreerimise** rahastamise võimaluste kohta ning kordab oma üleskutset edendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsesest juurdepääsu ELi rahastamisvahenditele;

51. kutsub komisjoni üles toetama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi **ennetusstrateegiate** väljatöötamisel **võitluses radikaliseerumise vastu**, jätkama parimate tavade kogumist ja avaldamist selle kohta, kuidas ennetada radikaliseerumist kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikakujunduse kaudu, ning toetama linnadevahelist koostööd radikaliseerumise vastu võitlemisel;

ELi kaubanduspoliitika

52. märgib, et komisjon kavatses jätkata kaubanduslääbirääkimisi **USA, Jaapani, Mehhiko, Tuneesia, Mercosuri ja ASEANi** riikidega ning soovib uusi volitusi läbirääkimiste alustamiseks Türgi, Austraalia, Uus-Meremaa ja Tšiili. Komitee on siiski seisukohal, et komisjon peaks tegema edasisi pingutusi nende lisaväärtuse näitamiseks;

53. kordab eelkõige ambitsioonikat **tulevast kaubanduse tegevuskava** silmas pidades, et komisjon peaks iga märkimisväärset algatust kaubanduspoliitika valdkonnas täiendama territoriaalse mõju hindamisega;

Stabiilsus ja koostöö väljaspool Euroopa Liitu

54. tervitab asjaolu, et **ELi üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia** nõuab sõnaselgelt välispartnerluste uuendamist, ja märgib, et EL toetab erinevaid teid vastupidavuse saavutamiseks oma naabruses, võttes sihikule kõige teravamad valitsemise, majandusliku, sotsiaalse ja kliima-/energeetikaalase nõrkuse juhtumid ning töötades välja tõhusama rändepoliitika Euroopa ja selle partnerite jaoks;

55. rõhutab **ühiste nõuandekomiteede ja tööruhmade** kaudu ning ühinevatest riikidest pärit partneritega laienemise päevade korraldamise teel antavat komitee panust komisjoni laienemispoliitika eesmärki suurendada kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega ühist stabiilsust ja heaolu;

56. rõhutab, et **Euroopa naabruspoliitika** mõju on püsiv üksnes siis, kui sellest tuleneb konkreetne kasu kõigile sellest osasaajatele, ning toonitab, et ida- ja lõunanaabruse vahel peab säilima tasakaal. Komitee rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kindlustamisel ühiskonnas ning nõuab tugevamat toetust naabruspõhise riikide detsentraliseerimisreformidele;

57. rõhutab, et piirkondlik koostöö annab olulise panuse ülemaailmsesse stabiilsusesse ja innustab komisjoni tugevdama koostööd **Euroopa ja Vahemere piirkonna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM), idapartnerluse riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste konverentsi (CORLEAP)** ning Ukraina rakkerühmaga, iseäranis piirkondlike programmide ja uute algatuste rakendamisel;

58. toonitab, et läbivaadatud Euroopa naabruspoliitika rakendamisel tuleb esikohale seada detsentraliseerimisprotsesse, mestimist ja riigi tasandist madalama valitsustasandi suutlikkuse suurendamist toetavad algatused. Komitee juhib tähelepanu Nikosia algatusele, mille komitee käivitas Liibüa linnade toetuseks ja mis on aidanud viia vajadused kooskõlla tehnilise toega, et taastada Liibüa omavalitsusüksuste suutlikkus teenuste pakkujana. Komitee kutsub komisjoni üles jätkama selliste alt-üles suunaga koostöövormide toetamist ja eraldama piisavaid haldus- ja finantsressursse. Komitee kordab vajadust võtta kasutusele uued vahendid suutlikkuse suurendamiseks läbirääkija- ja Euroopa naabruspoliitika riikides, et asendada varasem **kohalike omavalitsuste programm**;

59. toetab hiljutisi arenguid, millega pärast **ELi kliima- ja energiaalase linnapeade pakti** ning algatuse **Compact of Mayors** ühinemist luuakse maailma suurim kliimameetmetes osalevate linnade liit, ja on valmis kasutama oma rahvusvahelisi kanaleid, kontakte, vastaspooli ja partnerlusi (lõunapakti ja Aafrika pakti puhul ARLEM, idapakti puhul CORLEAP, Põhja-Ameerika ja Kagu-Aasia puhul ICLEI ning ELi ja Hiina linnastumise partnerlus jne), et veelgi laiendada jõupingutusi seoses kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja neile vastupidavuse ning säästva arengu probleemidega;

60. palub komisjonil teha komiteega tihedat koostööd, et edendada ülemaailmse pakti uutes juhtimisstruktuurides Euroopa linnade spetsiifilisi muresid, kogemusi ja panuseid;

61. tervitab kavandatud **uut raamistikku partnerluseks** kolmandate riikidega ja uut Euroopa välisinvesteeringute kava ning kutsub üles kaasama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kõnealusesse protsessi;

62. soovib tungivalt, et komisjon edendaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivset osalust arengukoostöös läbivaadatud **Euroopa arengukonsensuse ja ÜRO säästva arengu eesmärkide rakendamise** ning **Cotonou lepingu järgse lepingu** üle käivatel läbirääkimistel – 2017. aasta märtsis toimuv komitee detsentraliseeritud koostöö konverents keskendub just neile teemadele;

Kodakondsus, valitsemistava ja parem õigusloome

63. kutsub komisjoni üles vaatama läbi **Euroopa kodanikualgatuse** määruse, et lihtsustada ja parandada selle vahendi õigusraamistikku;

64. tervitab komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) algatust ja iseäranis ettepanekut hinnata delegeeritud ja rakendusaktide ning teatud teisest õigusaktide menetluste läbipaistvust ja demokraatlikku kontrolli nende üle;

65. kordab oma üleskutset hõlmata **territoriaalse mõju hindamine** asjakohastel juhtudel uute ELi õigusaktide mõju hindamise etappi ning soovib, et ELi õigusaktide rakendamise hindamisel teeksid komitee ja Teadusuuringute Ühis keskuse äsjaloodud territoriaalse poliitika pädevuskeskus tihedat koostööd;

66. kutsub ELi institutsioone üles parandama läbipaistvust, koostööd ja tõhusust ning tervitab **institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe** raames võetud ühist kohustust sätestada ühiselt laiaulatuslikud eesmärgid ja prioriteedid, iseäranis seadusandlike ettepanekute puhul. Komitee kutsub üles kaasama end kõigil seadusandliku menetluse etappidel, et kasutada seadusandlikus tsüklis täiel määral ära komitee potentsiaal;

67. ootab üha tihenevat koostööd komisjoni ja Euroopa Parlamendiga nii **subsidiaarsuse** järelevalves kui ka komitee 2017. aasta subsidiaarsuse konverentsi alal;

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, ELi Nõukogu eesistujariigile Slovakkiale ja Euroopa Ülemkogu eesistujale.

Brüssel, 8. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA